اثرات داروی اسپیرونولاکتون روی هورمون‌های محور هیپوفیز-گناد در موشهای صحرایی ماده

فرهاد مرادی (M.Sc.)[1]، اکبر زراعت‌پیشه (Ph.D.)[2]، مهرداد شریعتی (Ph.D.)[3]، مختار مختاری (Ph.D.)[3]

۱- گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی- واحد نورآباد ممسنی، ممسنی، ایران

۲- گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی- واحد جیرفت، جیرفت ، ایران

۳- گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی- واحد کازرون، کازرون، ایران

چکیده

زمینه و هدف: اسپیرونولاکتون به عنوان یک داروی دیورتیک و آنتاگونیست آلدوسترون در درمان فشار خون بالا، اختلالات کبدی، کلیوی و قلبی و همچنین پرمویی در زنان مصرف می‌گردد. از اثرات جانبی این دارو، کاهش میل جنسی و اختلال درقاعدگی گزارش شده است. با توجه به عدم بررسی اثرات اسپیرونولاکتون روی هورمون‌های محور هیپوفیز- گنادها، این تحقیق با هدف بررسی اثرات احتمالی این دارو بر هورمون‌های این محور انجام گرفت.

روش بررسی: پژوهش حاضر روی پنج گروه موش صحرایی بالغ، هر گروه شامل نه سر موش انجام شد. گروه کنترل هیچ دارویی دریافت نکردند. گروه شم حلال داروی اسپیرونولاکتون (سرم فیزیولوژی) و گروه‌های تیمار ۱ تا ۳ به ترتیب غلظت‌های ۲۵ و ۵۰ و ۱۰۰*mg/kg*BW اسپیرونولاکتون را به صورت دهانی- حلقی (خوراکی) و به مدت ۱٤ روز دریافت کردند. پس از طی این مدت هورمون‌های LH, FSH ،استروژن و پروژسترون به روش رادیوایمونواسی (RIA) مورد سنجش قرار گرفت و نتایج حاصل بین گروه کنترل و سایر گروهها مورد مقایسه قرار گرفت. $p<0/05$ به عنوان سطح معنی‌داری در نظر گرفته شد.

نتایج: میانگین غلظت هورمون FSH در گروه‌های تیمار ۱ تا ۳ و گروه‌های شم و کنترل (به صورت M±SEM) به ترتیب ۰/۰۱±۰/۱۱، ۰/۰۲±۰/۱٤، ۰/۰۶±۰/۳۸، ۰/۰۲±۰/۱٦ و ۰/۰۳±۰/۱۸ بود که فقط در گروه تیمار ۳ افزایش معنی‌داری را نسبت به گروه کنترل نشان داد. مقدار هورمون LH نیز به ترتیب ۰/۰۱±۰/۱۳، ۰/۰۲±۰/۱۹، ۰/۰۲±۰/۱٤، ۰/۰۲±۰/۱۳ و ۰/۰۲±۰/۱۲ بود که فقط در دوز ۵۰*mg/kg* B.W. نسبت به گروه کنترل تغییرات معنی‌داری دیده شد. کلیه مقادیرLH, FSH بر حسب *mIU/mL* می‌باشد. مقادیر هورمون است روژن بر حسب *pg/mL* به ترتیب ۲۱/۰۳±۹۹/۹، ۲۲/۵±۱٤۳/۷، ۳۲/۰۱±۱۳۹/۱، ۳۲/۰٤±۱۳۱/۹ و ۱۲۵/۲±٤٦/۳۷ و همچنین مقادیر هورمون پروژسترون بر حسب *pMol/mL* به ترتیب ۲٤/۹±۱۰۰/۲، ۱۵/۰۹±۷۲/٦، ۱۹/۷±۷۹/٤، ٦۲/۱±۲٦/۰۲ و ٦٦/۵±۲۷/٦ بود که در هیچ یک از گروه‌های تجربی و شم نسبت به گروه کنترل اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشانگر تاثیر معنی‌دار و وابسته به دوز داروی اسپیرونولاکتون بر هورمون‌های LH وFSH می‌باشد. همچنین بیانگر این است که این دارو تاثیری بر غلظت هورمون‌های جنسی ندارد و بنابراین مصرف آن باعث اختلالات هورمونی نمی‌گردد.

کلید واژگان: اسپیرونولاکتون، استروژن، پروژسترون، محور هیپوفیز- گناد، موشهای صحرایی، هورمون‌های جنسی، FSH، LH.

مسئول مکاتبه: دکتر اکبر زراعت پیشه، بن بست سوم، ، کوچه مدنی ۳، خیابان مدنی، نورآباد ممسنی، کدپستی: ۷۳۵۱۹-۳۷٦٦۷، فارس، ایران.

پست الکتریک: a.zeraatpishe@yahoo.com

دریافت: ۸۷/٦/۲۷ **پذیرش:** ۸۷/۱۰/٤

Downloaded from http://www.jri.ir